

Şahsiyet
ve
Karakter Analizi

© 2022, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. A.Ş.

Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 978-605-151-118-4

Sertifika No: 75092

<i>Hayat Yayınları</i>	: 59
<i>Psikoloji Dizisi</i>	: 5
<i>Kitabın Adı</i>	: Şahsiyet ve Karakter Analizi
<i>Yazarı</i>	: Tuncel Altunköprü
<i>Yayın Editörü</i>	: Rahime Demir
<i>Kapak Tasarım</i>	: Yiğit Yolcu
<i>İç Tasarım</i>	: Aydın Altuntaş
<i>Baskı Yeri & Tarihi</i>	: İstanbul, 2024
<i>Baskı & Cilt</i>	: Uzunist Matbaa A.Ş. Akçaburgaz Mah. 1584 Sok. No:21 Esenyurt / İstanbul Sertifika No: 68922

Hayat Yayın Grubu

Molla Gürani Mahallesi, Oğuzhan Caddesi No: 15 Kat: 3

Fındıkzade - Fatih / İstanbul

Tel: 0212 613 11 00 Gsm: 0530 259 80 96

www.hayatyayinlari.com - e-posta: hayat@hayatyayinlari.com

[X/hayatayinlari](https://www.instagram.com/hayatayinlari) [f/hayatayinlari](https://www.facebook.com/hayatayinlari)

Şahsiyet ve Karakter Analizi

Psikolog **TUNCEL
ALTINKÖPRÜ**

Tuncel Altinköprü

1946 yılında İstanbul'da doğdu. Beyazıt Beşinci İlkokulu, İtalyan Ortaokulu ve Pertevniyal Lisesi'ni bitirdi. Ardından girdiği İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nden mezun oldu. İstanbul Üniversitesi Umumî Psikoloji (tezli), Tecrübî Psikoloji, Felsefe ve Çapa Tıp Fakültesi'nden Psikiyatri sertifikalarını aldı.

1971 yılında Altinköprü Yayınevi'ni kurarak kendi eserlerini bu yayınevi bünyesinde yayınlamaya başladı. Bugün çeşitli konularda yayınlanmış elliye aşkın telif eseri bulunmaktadır. Kimi dergilerde yayınlanan makalelerinin yanı sıra psikoloji, çocuk eğitimi ve edebiyatı alanında çok sayıda çalışması vardır.

Kurucu ortaklarından olduğu İlgi Yayıncılık ve Güçlü Yayıncılık bünyesinde de Türk yayın hayatına hizmet eden yazar, yirmi yıl Ders Kitapları Anonim Şirketi'nin tasarım ve yayım müdürlüğünü sürdürdükten sonra emekli olmuştur.

Yaşamını hâlen Yalova'da sürdürmekte olan yazarın; psikoloji, eğitim ve çocuk edebiyatı alanlarındaki kitapları; Hayat, Genç Hayat ve Çilek Yayınevleri'nde yayınlanmaktadır.

İçindekiler

Sunuş9

Bölüm 1

İnsan Nedir? 11

İnsanı Tanımanın Gerekliği..... 14

Bölüm 2

Şahsiyet Nedir? 19

Mizaç..... 21

Karakter 23

Zekâ Ve Yetenekler..... 23

İlgiler-Değerler-Sosyal Tutumlar 25

Patolojik Eğilimler..... 25

Bölüm 3

Normal Şahsiyetin Temel Özellikleri 29

Bir Şahsiyet Profiline Çıkarılması..... 29

Temel Şahsiyet Özelliklerinin Karşılaştırmalı Yorumu 36

Bölüm 4

Anormal Şahsiyet..... 41

Anormal Şahsiyeti Oluşturan Nedenler..... 41

Anormal Şahsiyet Tipleri..... 42

Psikonevrozlar..... 43

Histeri 43

Psikastenî 43

Nevrasteni..... 44

Psikozlar 45

Parazi..... 45

İhtiyarlık ve Alkol Psikozları 45

Şizofreni	46
Psikoz Manyak Depressiv (Siklofreni).....	48
Paranoya.....	49
Psikopati.....	49

Bölüm 5

İnsanın Farklılığı ve Şahsiyeti Farklandıran Etkenler	53
Kalıtım ve Şahsiyet.....	54
Çevre ve Şahsiyet.....	59
1. Bireyin Doğum Öncesi Çevresi.....	60
2. Doğum.....	60
3. Şahsiyetin Yapılanmasında Doğum Sonrası Etkiler ..	61
Olgunlaşma, Sosyalleşme ve Şahsiyet	63
1. Aile ve Çocuk	65
2. Okul Ve Çocuk.....	70
3. Yaşam Süreci İçinde Kişi ve Gereksinmelerini	
Karşıladığı Sosyal Çevre.....	73
İnsan Niçin Davranışta Bulunur?	75
Murray'a Göre İnsanda Görülen Yirmi Temel İstek.....	75
Maslow'un Temel Gereksinmeler Kuramı.....	77

Bölüm 6

Gereksinmelerde Doyuma Ulaşma ve Telâfi Mekanizmaları	83
Gerçeğe Uygun, Çözümleyici Tepkide Bulunma	84
Yerine Koyma	85
Özdeşleşme	85
Düş Kurma	86
Yansıtma	87
Gerileme	88
İçteteme - Bastırma	89
Saplanma	90
Aşırı Telâfi	90

Mükemmelleştirme	91
İnkâr etme - Reddetme – Yâdsıma	91
Ussallaştırma – Mantığa Bağlama	92
Karşıt Tepki Oluşturma	92
Gerileme	92
Yüceleştirme	93
Bölünme	93
Yer Değiştirme	94

Bölüm 7

Karakter ve Mizaç Tipleri	95
--	----

Bölüm 8

Sigmund Freud, Doktrini ve Psikoseksüel Karakter Tipleri.	103
Şahsiyetin Katmanları	106
İçben, Ben Ve Üstben Arasındaki İlişkilerin İşleyiş Biçimi	107
Gelişim Çizgisi İçinde Çocuğun Geçirdiği Evreler ve Şahsiyet Tipleriyle Bağlantısı.....	108
Oral Evre	108
Anal Evre	110
Genital Evre	111
Çocuk Büyüdükçe.....	113
Psikoseksüel Tipler	118

Bölüm 9

Cari Gustav Jung ve Tipolojisi	121
Jung'un Dört Fonksiyonel Tipi	128
Davranışa İlişkin İki Tip İçedönüklük - Dışadönüklük.....	130
Aşırı Dışadönüklüğün Sakıncası	132
Aşırı İçedönüklüğün Sakıncası	134
Uygarlık Tarihi Boyunca	135
İçedönükler ve Dışadönükler.....	135
Jung'un Sekiz Psikolojik Tipi	137

A. Dışadönük Psikolojik Tipler	137
B. İçedönük Psikolojik Tipler.....	139
Jung'un İçedönüklük Dışadönüklük Kavramları Üstüne Görüşler ve Çalışmalar.....	143

Bölüm 10

Adler ve Psikanalist Okula Katkıları	149
Yetkinlik İstemi Ve Aşağılık Duygusu	151
Çevre Koşullarının Sebep Olduğu Aşağılık Duygusu.....	151
Şımartılmış Çocuk	152
Horlanan, Değer Verilmeyen, Terk Edilen Çocuk.....	154
Organik Bozukluklardan Kaynaklanan Aşağılık Duygusu	155

Bölüm 11

Kültürel Etkilerin Psikanalistlerce	159
Göz Önüne Alınması.....	159
Mikhailovski ve Psikososyolojik Tipolojisi.....	161

Bölüm 12

Kurt Lewin ve İnsan Davranışlarının İncelenmesinde Alan Kuramı	163
Kurt Lewin'de Şahsiyetin Dinamikleri.....	170

Bölüm 13

Fizyolojik Tipolojiler, Pavlov-İvanov, Smolenski-Bourdel .	177
Kan Grupları Ve Karakter.....	179
Son Birkaç Söz	183

Sunuş

Şahsiyet Analizi, “İnsan Tanıma Sanatı” başlığı altında sunma amacını güttüğümüz dizinin ilk kitabını oluşturmaktadır. Bu dizi, adından da anlaşıldığıınca, insanın kendini ve yaşamı boyunca kaçınılmaz ilişkiler içinde bulunduğu diğer insanları tanıtmaya yöneliktir.

Kişi, bilmeye ve öğrenmeye sürekli eğilim duyar. İnsanoğlunu bu yolda çaba göstermeye yönelten güç, salt yarar kaygısı değildir kuşkusuz! Ancak ister yarar amacı gütsün, ister katıksız bilme tutkusunun güdüsünde olsun, kişinin ereğine ulaşması, onun bilinçli ve bilgili olmasını gerektirir. Bunun bilincinde olan insan, toprağı ve deniziyle, canlısı ve cansızıyla yeryüzü ve gökyüzüyle tüm evreni keşfe koyulmuştur.

Doymak bilmez bir bilme tutkusuyla evrene sarılan kişi, kendini ve çevresindeki insanları tanımak zorunda değil midir? İsteklerini, kimlerle anlaşıp kimlerle uyuşamayacağını, kimleri sevip kimleri sevemeyeceğini, başarı gösterebileceği ve başarısızlığa uğrayabileceği alanları bilmesi ve bütün bunlara göre yaşamına yön vermesi gereksiz midir?

Bunların tümü, psikoloji biliminin rehberlik bölümü kapsamına giren konular. Üzülerek belirtmem gerekir ki Batı ülkeleriyle karşılaştırıldığında ülkemizde bu bilimin verilerinden

yararlanma olanağı âdeta yok denecek düzeydedir. Değınmek istediğımız:

1. Şahsiyet ve Karakter Analizi,

2. Beden ve Yüz Yapısı ile Karakter Analizi,

3. El Yazısı ile Karakter Analizi,

4. Psikolojik Testler ile Karakter Analizi adlarıyla yayımladığımız kitapların bu açığı herhangi bir oranda kapatabileceğı değil kuşkusuz. Yalnızca, herkesin kendini ve çevresindeki-leri yeterince tanıyarak kendi kendine ve çevresine yardımcı olmasının gerekliliğı...

Yararlı olabilmek umut ve dileğıyle.

Tuncel Altınköprü

BÖLÜM 1

İnsan nedir?

İnsan kişiliğini incelemeyi amaçladığımızı göre, insan denen varlığı tanımlamak atılacak ilk adım olmalı kuşkusuz. Üstelik pek çok da tanımı yapılmış insanın.

“İnsan düşünen hayvandır.”

“İnsan konuşan hayvandır.”

“İnsan gülen hayvandır.”

“İnsan araç kullanan hayvandır.” gibi sayısız tanımlarımız var.

Hepsini biliriz bilmesine, ama ne denli yararlıdır bunlar insanı tanımada? Görülüyor ki, bir üstün özellik ekleyerek hayvan toplulukları arasına sokmaya çalışıyor bütün bu tanımlar insanı.

“İnsan daha değerli bir çamurdan yoğrulmamıştır. Doğa tüm varlıklara tek bir çamur kullanmış, ancak mayalarını değiştirmiştir.” diyen **La Mettrie**'ye hak vereceğimiz geliyor.

Bir biyolog için kuşkusuz bu böyledir de. Onun için, insan bir hayvandır. Tüm hayvanlar gibi bir hayvan! İşte bu nedenle **Jean Rostand**: *“Biyoloji bize, kendini kayırlmış bir durumda görmeye eğilimli kibirli türümüzün, canlı âlemdeki yerini belirlemeye yarıyor.”* demektedir.

“İnsan, dünyamızı kaplayan sekiz - dokuz yüz bin hayvan türünden yalnızca bir tekidir. Tüm hayvanlar gibi, doğar, yer içer,